Storskala genopretning af ådalshydrologi og natur i oplandet til Odense Fjord

Rikke Rørby Graversen

Chefkonsulent Natur & Biodiversitet

SEGES Innovation

29. september 2026

Envidan – part of Randbøl
- Jane Rosenstand Laugesen
- Caroline Gylling
- Rosanna Børsting
- Esben Astrup Kristensen (fratrådt)

SEGES Innovation
- Flemming Gertz
- Karsten Dollerup Møller
- Signe Ida Thorsen
- Pauline Møller Hansen

Fotos: Emil Skole Læsøe

Projekt: Storskala genopretning af ådals hydrologi og natur i oplandet til Odense Fjord

Formål:

- Projektets formål er at bidrage til en hurtigere gennemførsel af ambitionerne fra Kystvandrådsarbejdet 2023 om at nå god økologisk tilstand i Odense Fjord ved at etablere op mod 6700 ha vådområder i oplandet til Odense Fjord

- Bidrage til at opnå målene i EU's naturgenopretningsforordning.

SEGES INNOVATION

Projektets hypotese

- Hastighed, hvormed der kan etableres vådområder kan øges ved at udarbejde et samlet koncept for etablering af vådområder i oplandet.

- Et sådan koncept kan medføre, at noget natur ændrer tilstand under forudsætning at den samlede naturværdi fastholdes eller øges.

- Konceptet vil omfatte, at der tages hensyn til eksisterende natur og skabes ny natur de steder de naturgivne forhold tillader det, således den samlede naturværdi øges eller fastholdes.

SEGES INNOVATION

Foto: Emil Skole Læsøe

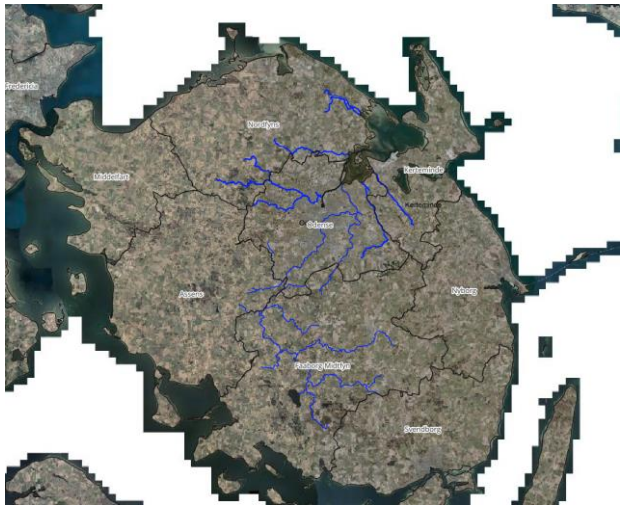
Indhold

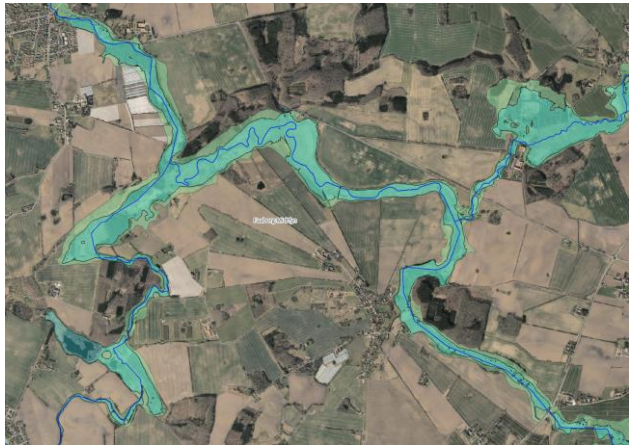
- Teknisk udregning
  - Analyse af potentiale for vådområder i oplandet
  - Kortlægning af ådale – inkl. skråninger (potentialeområde)
- Involverende processer
  - Workshops med kommunerne
- Udarbejdelse af samlet koncept
  - Principper for gennemførelse af projekter
  - Eksemplificering via fokusområder
  - Administrationsgrundlag for kommunernes myndighedsbehandling (NBL § 3 og Habitatreglerne)
  - Skabelon for udbudsmateriale til forundersøgelse
- Udfordring af gældende rammer
  - Forslag til ændring af lovgivning og ordninger

SEGES INNOVATION

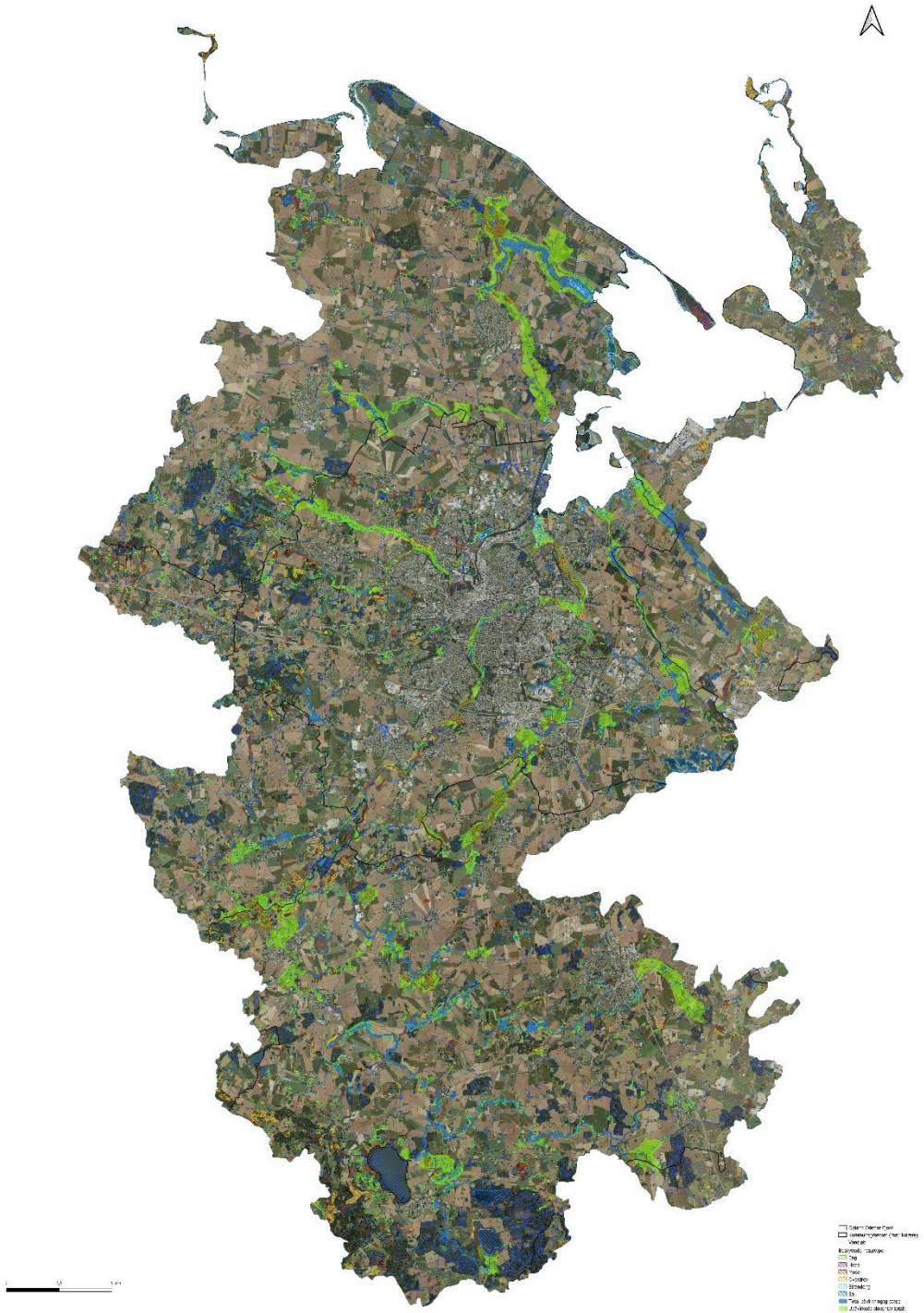
Teknisk udredning

- SCALGOs vandløbssystem - type 2 og 3 vandløb
- Vådområde: vandløbet er fuldtløbende ved sommermiddel – intervaller på 25 cm
- Definition af ådalsskrænter:
  - Manuel indtegning efter fastlagte principper
  - Undersøgelsesområde for naturpotentiale

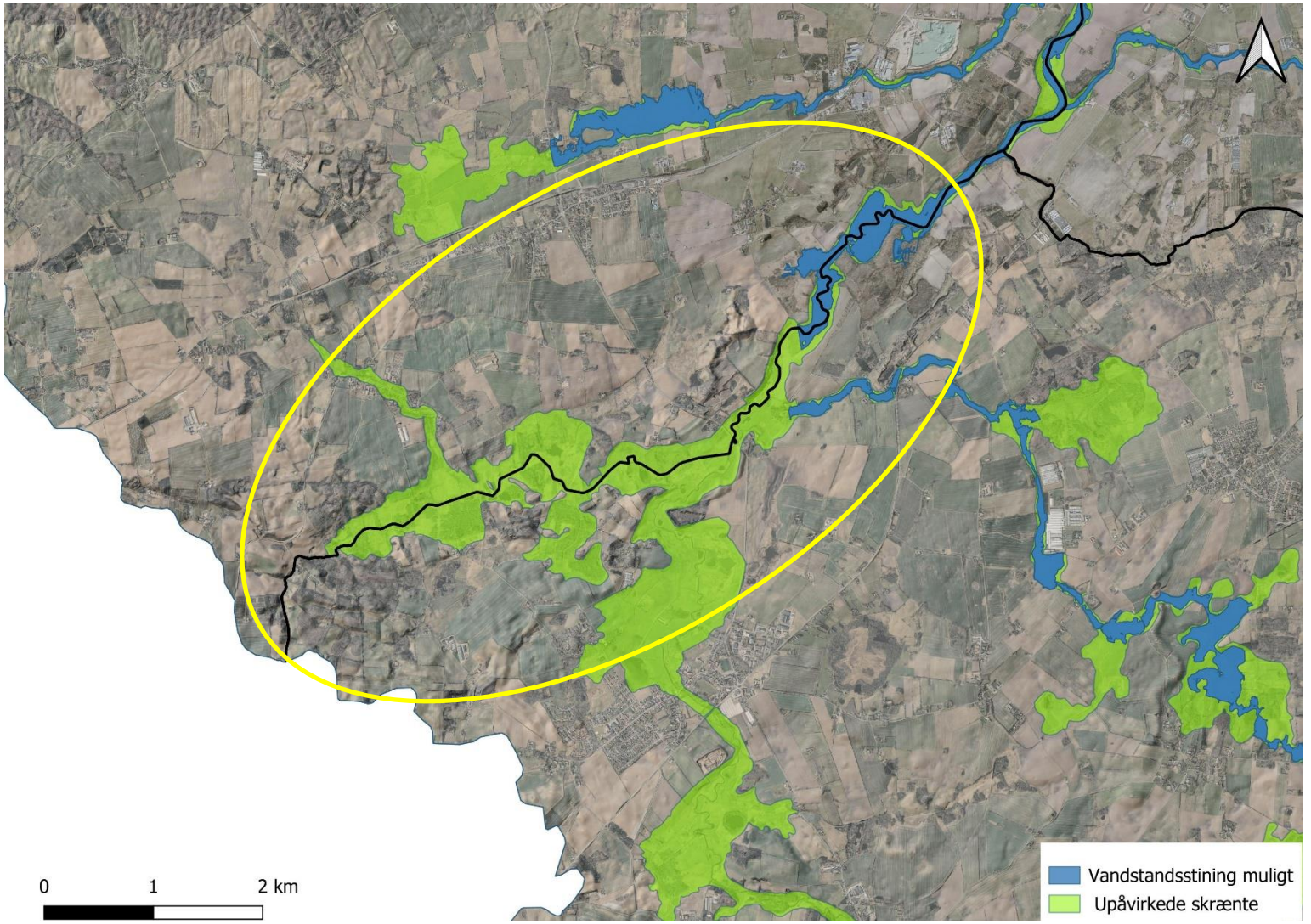
SEGES INNOVATION

- Samlet areal ådale: 8.500 ha
- Areal der påvirkes med ny afvandingsklasse: 1.915 ha
- Natur der potentielt påvirkes: 648 ha
- Mulighed for ny våd natur: 1.267 ha

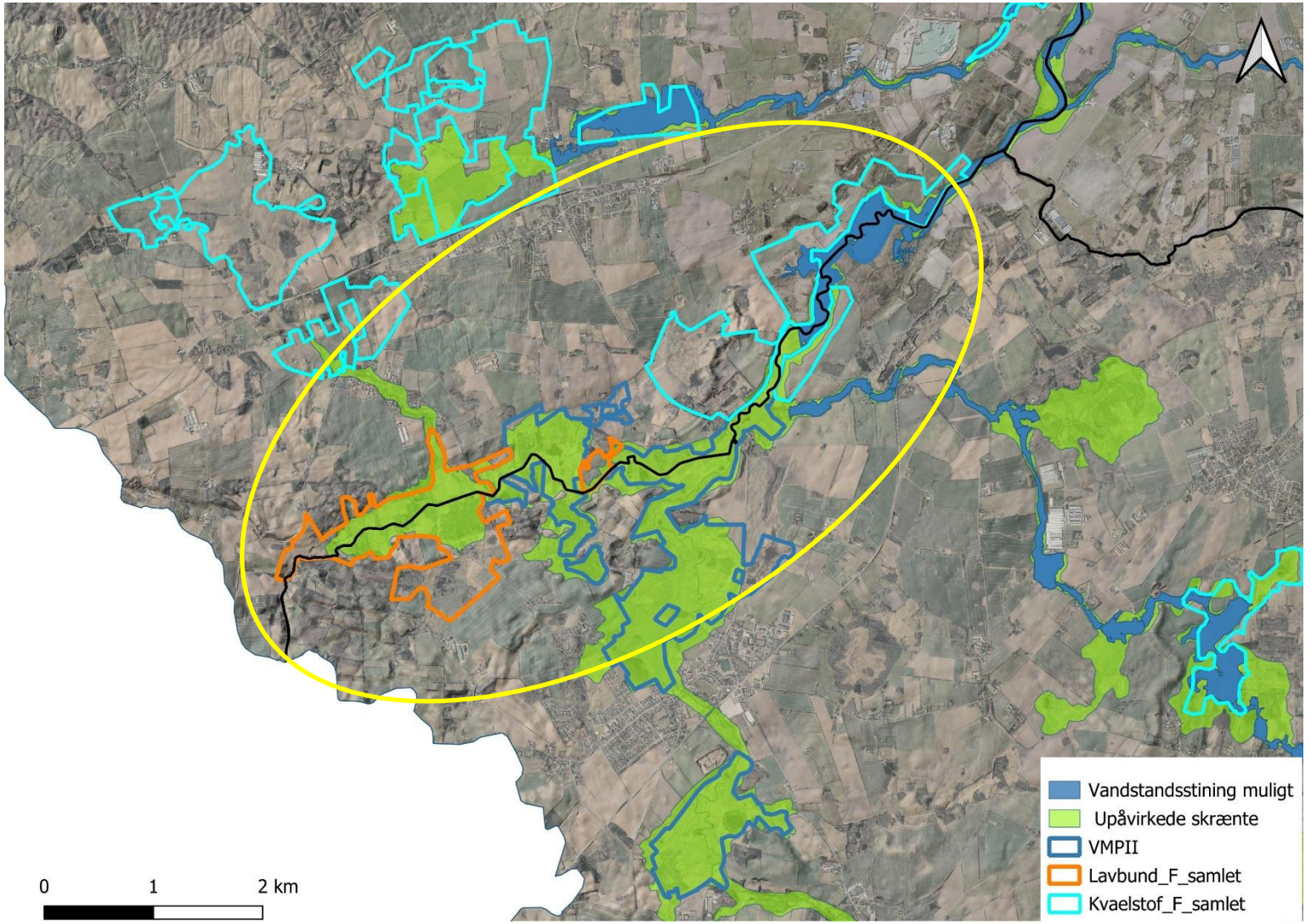
Beskyttet natur	Samlet påvirket areal	Samlet areal i ådalene	Andel der påvirkes
Mose	276 ha	1024 ha	27%
Eng	316 ha	1004 ha	31%
Overdrev	3 ha	80 ha	4%
Sø	33 ha	164 ha	20%
Strandeng	20 ha	115 ha	17%
Total	**648**	**2.387**	**27%**
Habitatnatur	**Samlet påvirket areal**	**Samlet areal i ådalene**	**Andel der påvirkes**
Bøg på mor	0,6 ha	0,7 ha	86%
Bøg på muld	0,1 ha	0,9 ha	11%
Elle- og Askeskove	25,5 ha	58,9 ha	43%
Kalkoverdrev	1,3 ha	8,3 ha	16%
Kildevæld	11,3 ha	27 ha	42%
Rigkær	1,2 ha	31 ha	4%
Surt overdrev	0,1 ha	4,5 ha	2%
Total	**40**	**131**	**30%**

Pilotområde: Ulvebækken – Assens og Fåborg-Midtfyn

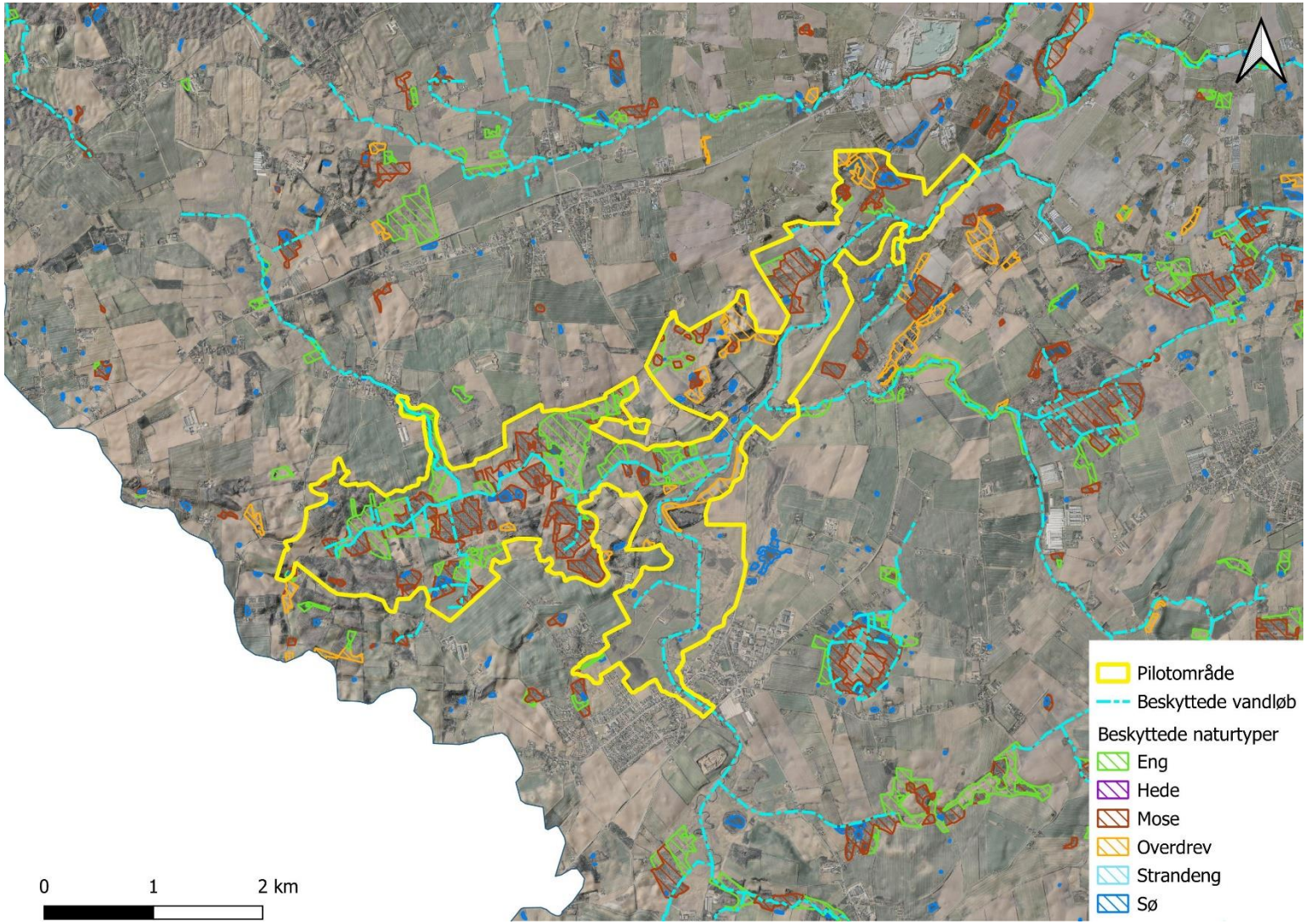
SEGES INNOVATION

Pilotområde: Ulvebækken – Assens og Fåborg-Midtfyn

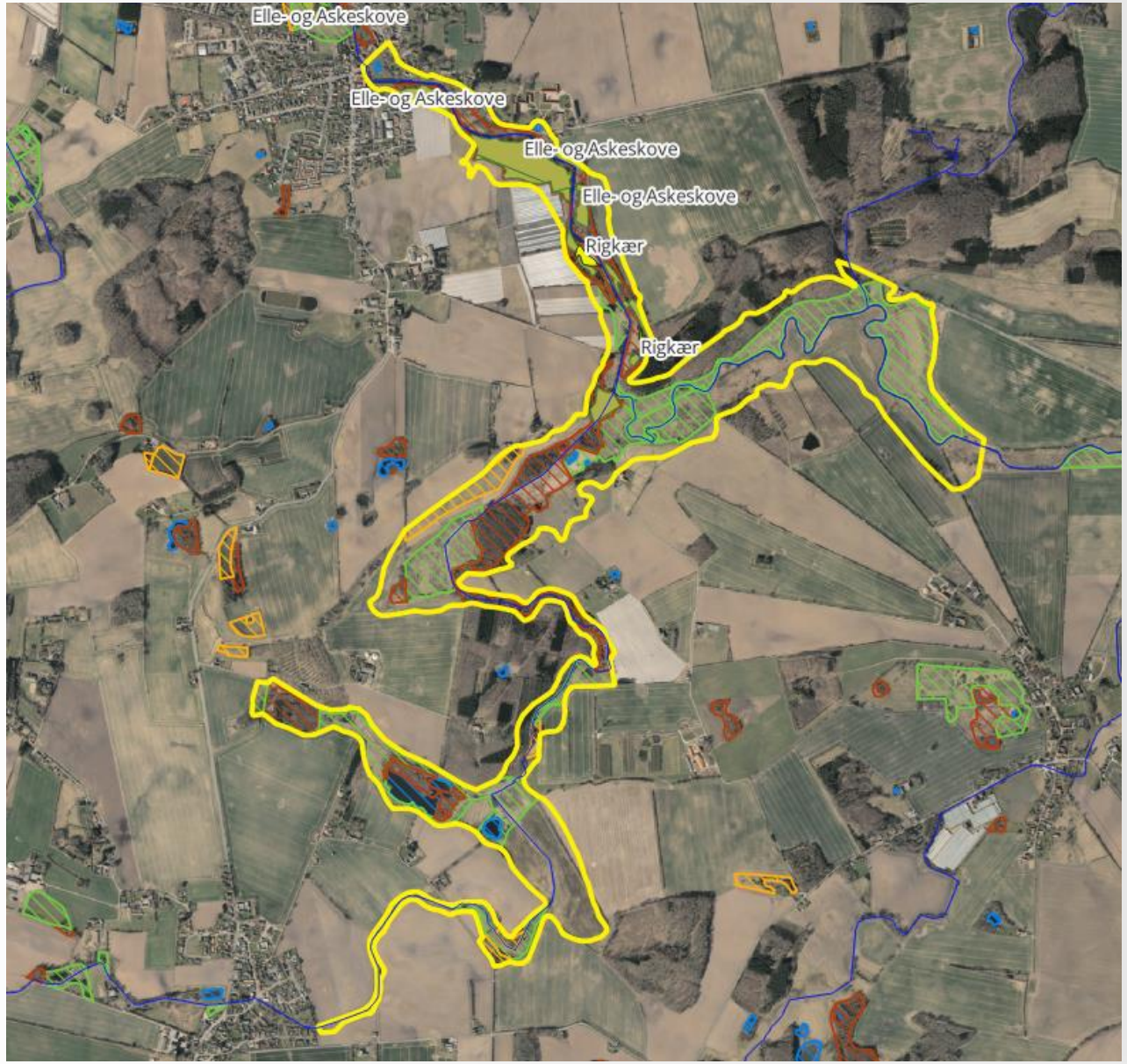
SEGES INNOVATION

Pilotområde: Ulvebækken – Assens og Fåborg-Midtfyn

SEGES INNOVATION

Pilotområde - Odense Å sammenløb med Tørringebæk

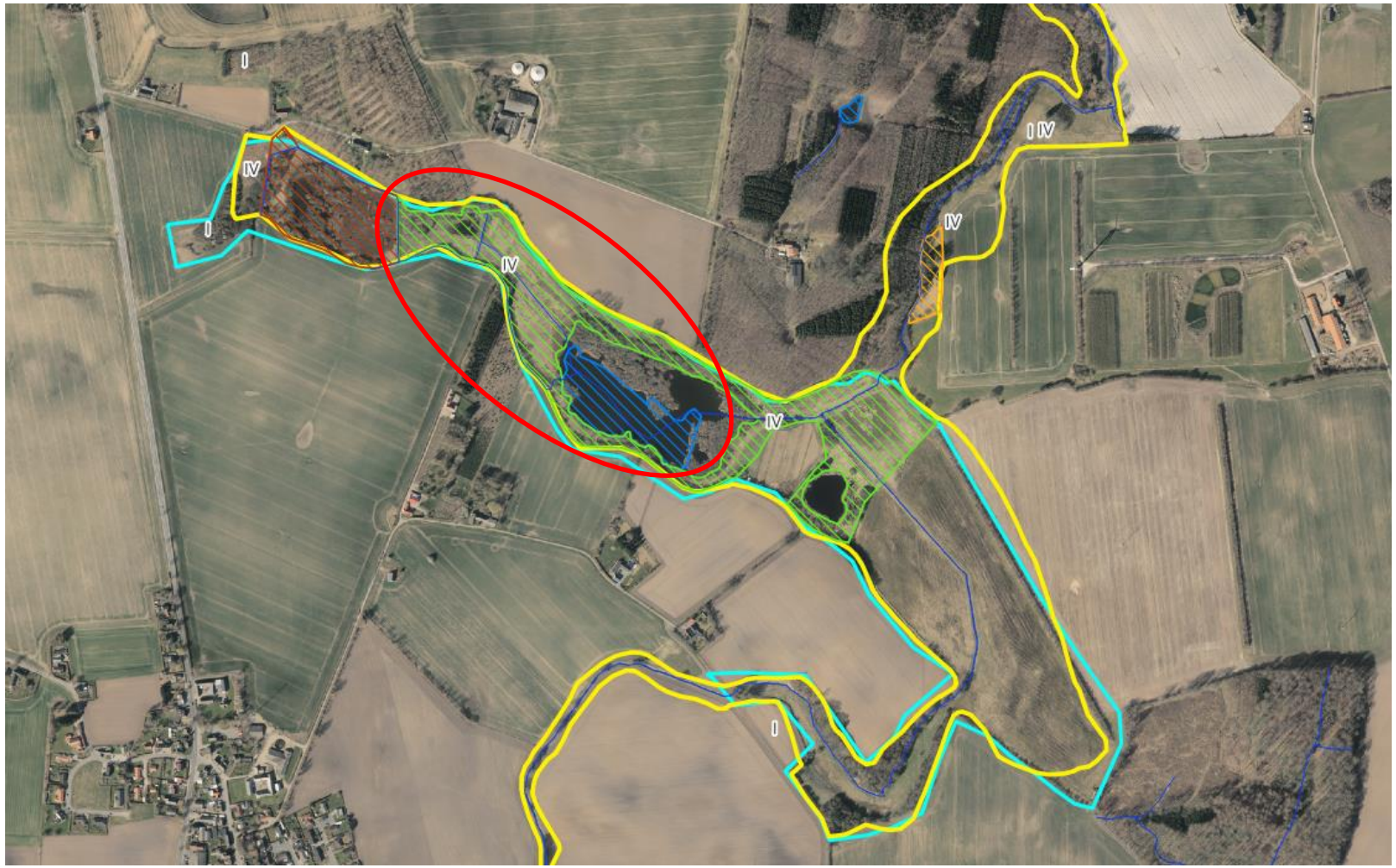

Udfordringer/muligheder:

- Habitatområde med habitatnaturtyper
- § 3 beskyttede naturtyper
- Sammenhæng til § 3 områder udenfor påvirkningsområdet
- Allerede gennemførte projekter

SEGES INNOVATION

Eksempel på eng der potentielt oversvømmes

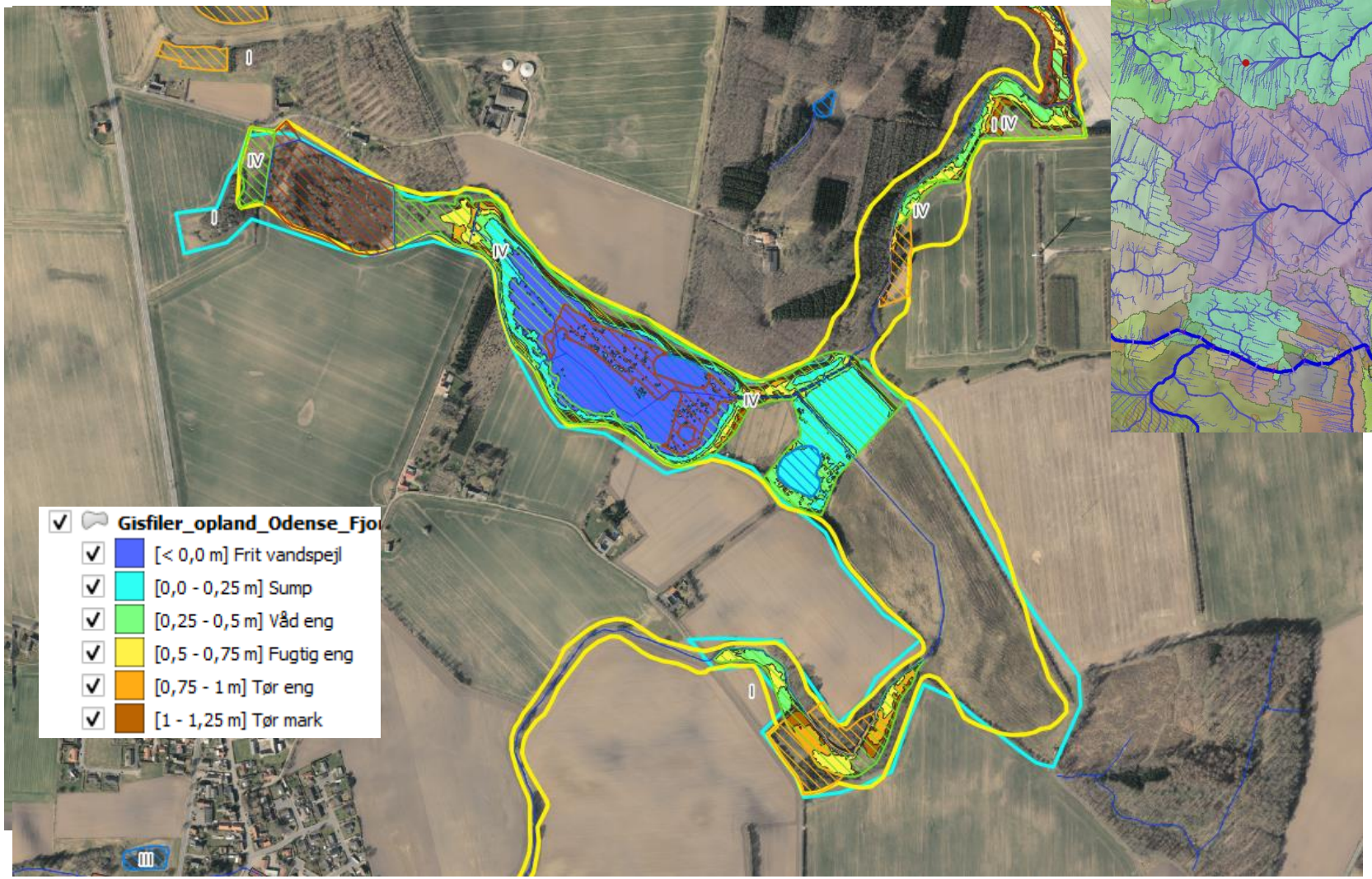

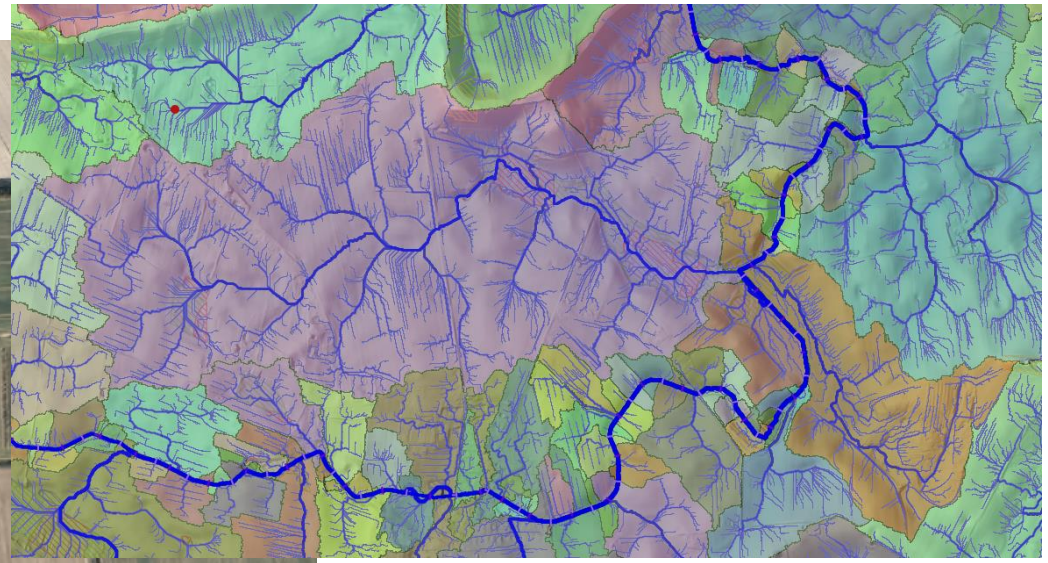
§ 3 beskyttet eng:

- Moderat-ringe tilstand
- Nogen afvanding – fugtigbundsplanter udbredte
- Trusler: brakpudsning, tilgroning
- 10 stjerne-arter

SEGES INNOVATION

Eksempel på eng og mose der oversvømmes

- Genopretning af ikke beskyttet eng i stedet
- Topjordsfjernelse - fjerne næringsstoffer
- Udsåning af lokale eng- og rigkærsarter
- Tørvetransplantation med mosser
- Græsning af hele ådal, skov mv.

SEGES INNOVATION

Foto: Emil Skole Læsøe

Næste skridt - 2027

- Kigge nærmere på pilotområderne:
  - Udfordringer
  - Forslag til løsninger
  - Grundlag for udarbejdelse af principper for gennemførelse af projekter

- Workshops med kommunerne:
  - Principper for projektgennemførsel
  - Administrationsgrundlag for natursagsbehandling
  - Skabelon for udbudsmateriale til forundersøgelse

- Tilkøb af juridisk assistance:
  - Forslag til ændring af lovgivning og ordninger
  - Indenfor Habitatdirektivets og Naturgenopretningsforordningens rammer

- Økonomi til naturgenopretning i fremtidige ordninger

SEGES INNOVATION

Tak for ordet!
- Spørgsmål?

SEGES INNOVATION

Fotos: Emil Skole Læsøe